

In the Street, Helen Levitt, Janice Loeb, James Agee, 1945-1948.

29.03.18

Dijous 19:30 h

AL CARRER

El seguiment durant tres dies de la vida de dos vagabunds alcoholitzats serveix a Lionel Rogosin per plasmar un retrat de l'Amèrica «real», proscriu pel cinema comercial, que acabaria emergint en els films del nou cinema americà, del qual *On the Bowery* va ser una de les primeres fites.

Rogosin es va convertir en la peça que encaixava la generació dels trenta —Frontier Films— amb una jove fornada —Leacock, Pennebaker, Maysles, Wiseman...— que estendria les noves formes documentals —directe, vérité, candid eye— al llarg de la dècada dels seixanta.

Com a aperitiu, la sessió inclou una còpia digital restaurada del documental urbà *In the Street*, rodat a l'Upper East Side de Manhattan una dècada abans pels fotògrafs Levitt, Loeb i Agee, que aconsegueixen capturar la sensació d'energia del carrer.

In the Street, Helen Levitt, James Agee, Janice Loeb, Estats Units, 1945-1948, 17 min

On the Bowery, Lionel Rogosin, Estats Units, 1956, 35 mm, 65 min

Projecció en digital.

Duració aprox.: 85 min

Còpia de *On the Bowery* cortesia de:

On the Bowery

No cal exagerar-ne el caràcter pioner per destacar *On the Bowery* com la pel·lícula clau que és en l'àmbit documental. El que s'hi mostra, la vida quotidiana en un carrer depriment de Nova York, a la frontera entre Chinatown i Little Italy, havia estat fotografiat per Weegee i Andreas Feininger anys abans. La particular barreja entre documental i ficció, així com el seu estil visual –la pel·lícula es va rodar entre gent que no ho sabia i amb la càmera oculta, ja havien estat celebrats en pel·lícules com *The Little Fugitive* (Ray Ashley, Morris Mengel i Ruth Orkin, 1953), reconeguda per François Truffaut com un dels detonants de la Nouvelle Vague. De fet, *On The Bowery* va ser presentada en el cèlebre cycle cinematogràfic Free Cinema (National Film Theatre, Londres, 1956), entre moltes pel·lícules de factura semblant, que anunciaven un dràstic gir en el cinema documental, aleshores encotillat per propòsits estètics, didàctics i propagandístics. Rogosin va dedicar mesos a observar la vida del barri, abans d'iniciar un rodatge en què va invertir un any i mig, mentre escrivia les escenes interpretades (sense saber-ho) a partir de situacions vistes mentre treballava al carrer. *On the Bowery* està protagonitzada per un home que acaba d'arribar al barri, a qui veiem desprendre's de les seves pertinences, una vella maleta amb roba, per aconseguir una mica de diners. A través dels seus ulls, mentre busca feina o beu als bars, coneixem el paisatge humà del Bowery, caracteritzat per errants alcohòlics sota l'ombra del tren elevat.

La bellesa particular d'*On The Bowery* potser rau en la seva manera d'inventar el docudrama, en el fet de rodar les escenes de ficció com si fossin reals i muntar les reals de manera lírica, component àlbums fotogràfics magníficament subratllats amb música. Una altra possible raó del seu èxit és la força del seu protagonista, un perfecte i atractiu antiheroi, una figura nascuda de la novel·la negra, que va tenir en James Dean (*Rebel Without a Cause*, 1955) el seu déu fugaç i en sèries com *The Fugitive* (1963) la seva projecció universal. Segons consta, el protagonista d'*On the Bowery* va rebutjar ofertes per treballar a Hollywood poc abans de morir d'un atac de cor al barri que va recórrer a les ordres de Rogosin.

Andrés Hispano (*Xcèntric. 45 películas contra dirección*)

In the Street

In the Street (1945-1948), com moltes de les pel·lícules posteriors de Helen Levitt, s'avança a l'estètica del cinema verité dels anys 60. Amb una diferència: si al cinema verité la tècnica està al servei de l'objectivitat, al cine de Levitt l'ús d'aquesta tècnica té com a objectiu mostrar tant els estats interns de la directora com els dels seus protagonistes.

Un fragment a l'inici escrit pel periodista James Agee (col·laborador de Levitt al film) diu:

"Als carrers dels barris pobres de les ciutats hi són, per sobre de tot, els teatres i els camps de batalla. Allà, inconscient i inadvertit, cada ésser humà és un poeta, un emmascarat, un guerrer, un ballari; i en el seu innocent mestratge projecta, contra el soroll del carrer, la pròpia imatge de l'existència humana."

Les imatges de Levitt són llampecs fugaços d'éssers humans negres, blancs o hispans que interactuen al carrer, a l'espai públic, l'hàbitat natural d'aquells que anhelaven socialitzar.

D'una forma significativa, més de dues terceres parts de la pel·lícula mostren nens jugant sols, amb els seus pares o simplement el rastre dels seus jocs (dibuixos fets amb guixos); Levitt manté així la seva fascinació per la infantesa i les seves formes d'interacció. Particularment interessants resulten les imatges de nens disfressats o amb màscares, que amaguen les seves identitats, que "fan veure" o fantasiegen sobre la seva forma particular de llibertat.

"Inconscients i inadvertits" els protagonistes de la pel·lícula esdevenen objectes de la mirada del cineasta. Nens i adults són descoberts en l'acte, conscients de la seva naturalesa davant l'ull del fotògraf que, amb el seu visor, roman invisible, adoptant una forma voyeurística en la vida que documenta, de la que mai prendrà partit.

Fragmento de *Making Images Move: Photographers and Avantgarde Cinema* de Jan-Cristopher Horak.

Propera projecció:

05.04.18

Dijous 19:30h

FRANS ZWARTJES:
STILL LIVING